

Seattle

Ogólne informacje.

Miasto w stanie Waszyngton. Leży pomiędzy Zatoką Puget a jeziorem Waszyngtona z ujściem na Pacyfik, prawie 108 mil (174 km) na południe od granicy z Kanadą. Miasto jest siedzibą hrabstwa King. Jest również ważnym morskim i lotniczym portem towarowym i osobowym w handlu z Azją[potrzebne]. Zespół miejski Seattle-Everett-Tacoma liczy ponad 3,3 mln mieszkańców. Nazwa miasta pochodzi od zniekształcenia imienia Si'ahl, wodza okolicznych plemion Duwamish i Suquamish, zwanego częściej Chief Seattle (Wódz Seattle). Oficjalnie nazywane jest również "Smaragdowym Miastem" (ang. Emerald City). Osada europejskich osadników powstała około 1851. W 1899

centrum miasta uległo pożarowi nazwanemu The Great Seattle Fire. Odbudowane miasto stało się jeszcze świetniejsze, ale położone na terenach bagiennych nowe budynki, cięższe od wcześniejszych drewnianych, zaczęły się zapadać. Kiedy po latach budowano drogi i chodniki, przy utwardzaniu gruntu okazało się, że nowe aleje i ulice będą musiały znajdować się na wysokości pierwszych pięter. Tak właśnie w Seattle powstały charakterystyczne piwnice. Spacerując obecnie po centrum Seattle, przechodząc znajdzie się często na zewnątrz na poziomie drugiego piętra. Żaden z budynków Seattle pierwotnie nie posiadał piwnic. Jeszcze do dziś w "piwnicach" istnieją dawne witryny sklepów i widoczne są okna instytucji i mieszkań. Podobne zjawisko osiadania budynków spotkać można w niewielu miejscach na świecie. Innym poza Seattle przykładem jest Irkuck, jednak tam za zjawisko odpowiada wieczna zmarzlina. Według spisu z 2000, miasto zamieszkane było przez 563 374 osoby, które tworzyły 258 499 gospodarstw domowych oraz 113 400 rodzin. Wg tamtego spisu, 67,1% ludności miasta należy do białej rasy, 16,6% to Azjaci, 9,7% to Afroamerykanie, 2,38% ludność innych ras, 1,00% rdzenni Amerykanie, 4,46% ludność wywodząca się z dwóch lub większej liczby ras, 1,50% mieszkańcy wysp Pacyfiku, 6,3% to Hiszpanie lub Latynosi. W ostatnich dekadach w Seattle nastąpił gwałtowny wzrost legalnej i nielegalnej imigracji. Latynosi to najszybciej powiększająca się grupa etniczna w stanie Waszyngton, w samych latach 2000-2002 ich liczba zwiększyła się o 10%. 2.2% mieszkańców deklaruje pochodzenie polskie. Seattle znajduje się na 2. miejscu w rankingu 50 miast USA o największym odsetku osób o orientacji homoseksualnej. W Seattle 12,9% osób deklaruje taką orientację. Średni roczny dochód w mieście na gospodarstwo domowe wynosi \$45 736 a średni roczny dochód na rodzinę to \$62 795. Średni dochód mężczyzny to \$40 929, kobiety \$35 134. Średni roczny dochód na osobę wynosi \$30 306. 6,9% rodzin i 11,8% populacji miasta żyje poniżej minimum socjalnego, z czego 13,8% to osoby poniżej 18 lat a 10.2% to osoby powyżej 65 roku życia. Szacuje się że 1,25% mieszkańców Seattle jest bezdomnych, z czego 14% to

dzieci i „młodzi dorośli”. W 2005 magazyn Men's Fitness okrzyknął Seattle miastem o najniższym wskaźniku otyłości w USA.

Ważne budynki.

Columbia Center – najwyższy budynek w Seattle
Space Needle – wysoka wieża widokowa i maszt telewizyjny, główny symbol Seattle

Smith Tower – najstarszy drapacz chmur w mieście. Był najwyższym budynkiem na całym zachodnim wybrzeżu od czasu jego wybudowania w 1914 aż do 1962, kiedy najwyższym budynkiem stała się wieża Space Needle.

1201 Third Avenue – drugi co do wysokości wysokościowiec w Seattle, w którym do 2008 znajdowała się siedziba największego upadłego banku w historii świata, w kryzysie finansowym 2007/2008, hipoteczno-oszczędnościowego banku Washington Mutual Inc.

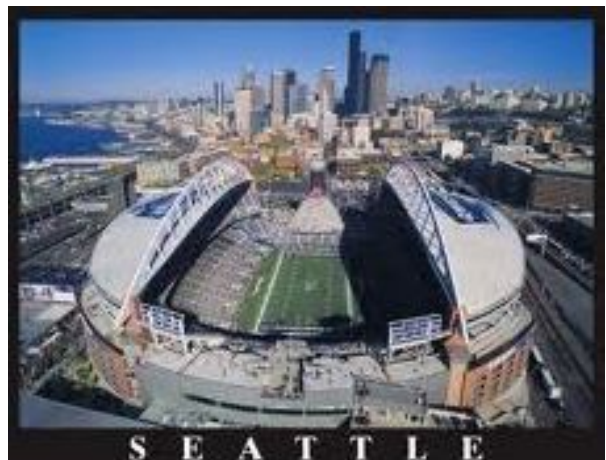

Transport.

Od wielu lat Seattle jest głównym przesiadkowym centrum żeglugi promowej Washington State Ferries na wodach Puget Sound. Czasy w których w Seattle dominowała tradycyjna kolej i tramwaje odchodzą w zapomnienie. Te formy transportu zastępowane są przez dobrze rozwiniętą sieć autobusową i nowe nitki szybkiej kolei miejskiej, Light Rail. Poza tym w Seattle, tak jak w każdym mieście północno-zachodniego USA, dominuje prywatny transport samochodowy. Główne autostrady w mieście to: Autostrada międzystanowa nr 5,

która łączy aglomerację Seattle/Everett/Tacoma na północy z granicą z Kanadą (i dalej do kanadyjskiej aglomeracji Vancouver) oraz na południe, w USA z aglomeracjami: Portland, San Francisco, Los Angeles, San Diego, oraz doprowadza przez San Francisco do aglomeracji stołecznej stanu Kalifornia, Sacramento. Autostrada międzystanowa nr 90 która podobnie jedną podwójną nitką łączy miasto Seattle z głębią kontynentu, w tym z aglomeracjami: Chicago, Cleveland, Boston oraz Buffalo.

Transport publiczny.

Pierwsze tramwaje pojawiły się w 1889. Pojawienie się pierwszych sieci tramwajowych spowodowało, że pociągi powoli odchodziły w zapomnienie. Tradycyjne połączenie kolejowe Tacoma-Seattle zostało zamknięte w 1929, a Everett-Seattle w 1939. Zostały one zastąpione masowo rozwidlonym, rozwiniętym systemem autostrad międzystanowych i stanowych.

Wkrótce po tym linie tramwajowe również uległy redukcji. Większość z nich musiała zostać usunięta aby na ich miejsce wybudować nowe lub rozbudować już istniejące drogi i autostrady. W 1941 na szyny wyjechał ostatni tramwaj. Na ulicach pojawiły się autobusy i trolejbusy, które dowoziły ludzi w każdy zakątek miasta oraz poza nie.

Drugim typem transportu publicznego były autobusy miejskiego przedsiębiorstwa komunikacyjnego Sound Transit: ekspresowe linie łączące przedmieścia ze ścisłym centrum, czyli Downtown.

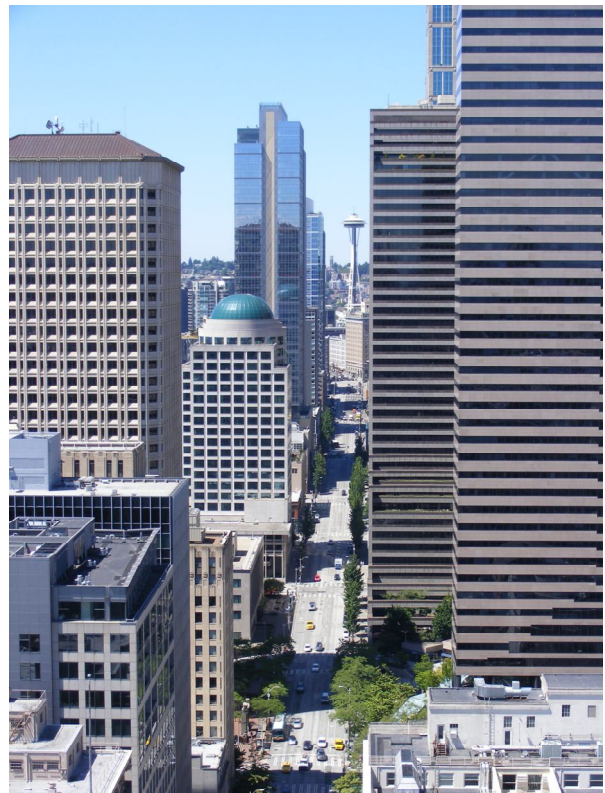
18 września 2000 przedsiębiorstwo to uruchomiło nowe połączenia kolejowe pomiędzy Seattle i Tacomą na południu, oraz Seattle i Everett na północy, oraz innymi północnymi i południowymi przedmieściami. Sound Transit rozpoczął w 2003 budowę nowego połączenia: Central Link Light Rail, które połączyło ściśle centrum miasta (Downtown Seattle) z międzynarodowym przesiadkowym portem lotniczym Seattle-Tacoma. System Light Rail (czyli szybkiego tramwaju) połączy także Downtown z kampusem głównym University of Washington, centrum handlowym Northgate Mall na północy, ważnymi komercyjnie i w skali miejscowego zatrudnienia przedmieściami Bellevue, Redmond na wschodzie, oraz Federal Way i Des Moines. Najbardziej unikatowym w USA środkiem transportu w Seattle jest największa sieć promów tym kraju, oraz trzecia co do wielkości na świecie, łącząca Seattle z Bainbridge Island, Vashon Island, Puget Sound, oraz Bremerton i Southworth na Kitsap Peninsula. Osobno powstała w Seattle w 1962 kolej jednoszynowa (monorail) działa do dziś, łącząc punkty w ścisłym centrum Seattle. Używają jej najczęściej turyści oraz osoby dojeżdżające do pracy z północy.

Lotniska.

Międzynarodowym lotniskiem dla całego regionu jest port lotniczy Seattle-Tacoma, zwany także Sea-Tac. Utrzymuje on wiele połączeń z Europą i Wschodnią Azją, oraz rutynowy komplet połączeń w gęstej siatce lotniczej samych USA.

Szpitala.

Większość szpitali w Seattle znajduje się w dzielnicy First Hill oraz w jej okolicach. Znajdują się tam Harborview Medical Center, Swedish Medical Center, Providence Medical Center oraz Virginia Mason Medical Center. Tak duża ilość szpitali w pobliżu siebie spowodowała nazwanie pobliskich dzielnic Pill Hill oraz Hospital Hill. Znajdujący się w dzielnicy Laurelhurst szpital Children's Hospital and Regional Medical Center jest pediatrycznym centrum, które obsługuje stany Waszyngton, Alaska, Montana i Idaho. Instytut Fred Hutchinson Cancer Research Center współpracuje z oddziałem medycznym Uniwersytetu Waszyngtona, którego studenci odbywają praktyki na terenie tego instytutu.

Gospodarka.

Seattle było przez wiele lat główną siedzibą konglomeratu lotniczo-aeronautycznego Boeing (założonego w 1916), który jednak przeniósł się w 2001 do Chicago z powodu ulg podatkowych i lepszego klimatu handlowego, pozostawiając w pobliżu m.in. siedzibę sekcji samolotów cywilnych oraz kilka wielkich zakładów produkcyjnych. Konglomerat oprogramowania Microsoft ma siedzibę na rozległym kampusie w przedmieściu Redmond. W 1999 miasto gościło szczyt Światowej Organizacji Handlu (WTO), będąc świadkiem głośnych protestów antyglobalistów. To właśnie w tym mieście narodziły się znane obecnie na całym świecie firmy takie jak Nordstrom, UPC, Starbucks Coffee czy Amazon.

Kultura.

W Seattle urodził się Jimi Hendrix. W Seattle młodość spędził znany muzyk Quincy Jones. Stąd także pochodzi Duff McKagan, basista Guns N' Roses i Velvet Revolver. Rozwój ruchu muzycznego 'grunge' z późnych lat 80. i wczesnych 90. XX wieku skupiał się głównie w tym mieście, stąd też grunge jest zwany także "Seattle Sound" (co po polsku można przetłumaczyć na "brzmienie Seattle"). Tu powstały takie zespoły jak Nirvana, Soundgarden,

Alice in Chains, Mudhoney, Mother Love Bone i dziesiątki innych kapel z tego nurtu; swoje korzenie miał tu też Pearl Jam (powstały po rozpadzie Mother Love Bone z wokalistą pochodzącym z Evanston, Eddiem Vedderem). To także miasto rodzinne heavymetalowego zespołu Queensrÿche.

Seattle w filmach.

W Seattle rozgrywa się akcja filmów: *Bezsenność w Seattle*, *Bitwa w Seattle*, *Zakochana złośnica*, *No retreat, no surrender*, *Teoria Chaosu*, *Singles* (reż. Cameron Crowe, 1992) oraz (częściowo) *Zmierzch*, a także seriali: *Chirurdzy*, *Frasier*, *Kyle XY*, *Żniwiarz, 4400* oraz *iCarly*, *Człowiek Widmo* i *The Killing*. Z Seattle pochodzi główny bohater *Gier wojennych* i rozpoczyna się tam akcja filmu.

Sport.

Obecnie w mieście mają swą siedzibę następujące kluby lig zawodowych: Seattle Sounders FC (piłka nożna, MLS), Seattle Seahawks (futbol amerykański, NFL), Seattle Mariners (baseball, MLB), Seattle Thunderbirds (hokej na lodzie, WHL), Seattle Storm (koszykówka kobiet, WNBA). Tylko ten ostatni klub ma na swoim koncie tytuł mistrzowski, wywalczony w 2004 r. W latach 1967-2008 siedzibę miał tu klub koszykarski ligi NBA Seattle SuperSonics, mistrz w sezonie 1978-79.

Źródło informacji: *Seattle – Wikipedia, wolna encyklopedia*

Foto: *Zasoby Internetu, Prywatna kolekcja*

Wykonał: *Jan Kowalski*